

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **A. D., Ph.D.**
st. příslušnost M.
trvale bytem X
t.č. pobytem v X

proti

žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2025, č. j. CPR-27857-9/ČJ-2025-930310-V242,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2025, č. j. CPR-27857-9/ČJ-2025-930310-V242, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 4 000 Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, ze dne 24. 7. 2025, č.j. KRPB-149715-10/ČJ-2025-060026-50A („prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále též jen „členských států Evropské unie a smluvních států“) nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Důvodem bylo zjištění, že žalobkyně pobývala na území České republiky neoprávněně a současně neměla povolený pobyt v jiném členském nebo smluvním státě. Povinnost vycestovat byla z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně vyhodnocena jako přiměřená a nebyly shledány ani důvody, pro které by vycestování žalobkyně nebylo možné. Tyto závěry žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil.

II. Obsah žaloby

3. Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí vydáno na základě nesprávného skutkového a právního posouzení její situace, přičemž je v rozporu s čl. 25 Úmluvy k provedení Schengenské dohody (dále „Schengenská prováděcí úmluva“) a čl. 6 odst. 2 směrnice 2008/115/ES (tzv. návratová směrnice“).
4. Žalobkyně nežije na území ČR a nežádá zde o udělení pobytového oprávnění. Uvedla, že dne 24. 7. 2025 se krátce nacházela v ČR, kam přijela na úřad Ministerstva vnitra na základě písemného poučení polské pohraniční stráže v Kielcích ze dne 9. 4. 2025. V tomto poučení (nevydali rozhodnutí, jen poučení) bylo výslovně uvedeno, že žalobkyně je povinna opustit území Polska a odcestovat do České republiky, protože údajně má otevřený pobytový spis v ČR. Polská pohraniční stráž však ignorovala skutečnost, že žalobkyně již dne 31. 10. 2024 řádně podala žádost o udělení povolení k pobytu v Polsku, a to v době, kdy ještě měla platné české vízum typu D. Toto vízum však polská stráž nesprávně vyhodnotila jako krátkodobé turistické vízum s platností do 90 dnů a dospěla tak k závěru, že pobyt žalobkyně v Polsku je nelegální. Žalobkyně na základě těchto chybných informací jednala v dobré víře, že přesun do ČR je správným a zákonným řešením její situace.
5. Po příjezdu do ČR se však žalobkyně dozvěděla, že její dřívější český pobytový spis byl již v prosinci 2024 uzavřen, a česká cizinecká policie následně zahájila řízení, které vyústilo v napadené rozhodnutí.
6. Žalobkyně dále uvedla, že v Polsku od 31. 10. 2024 probíhá řízení o povolení k pobytu. V. S. jako orgán prvního stupně vydal zamítavé rozhodnutí ve věci žádosti žalobkyně o udělení povolení k pobytu. K zamítnutí žádosti došlo dle žalobkyně na základě výkladu jejího víza ze strany polské pohraniční stráže v Kielcích ze dne 9. 4. 2025, která nesprávně posoudila charakter jejího pobytu v době podání žádosti. Proti rozhodnutí V. S. žalobkyně podala dne 17. 10. 2025 odvolání k vedoucímu Úřadu pro cizince Polské republiky prostřednictvím systému ePUAP. Dne 22. 10. 2025 bylo odvolání postoupeno ústřednímu orgánu ve Varšavě a řízení v Polsku dosud trvá.
7. Žalobkyně má za to, že její pobyt v Polsku je v souladu s článkem 108 odst. 1 zákona (zákon ze dne 12. prosince 2013) o cizincích Polské republiky legální až do vydání konečného rozhodnutí. Podle polských právních předpisů by opuštění území Polska v době probíhajícího odvolacího řízení znamenalo ztrátu předmětu řízení a polské orgány by řízení ukončily jako bezpředmětné podle článku 105 § 1 polského správního řádu ve spojení s

článkem 100 odst. 1 bod 3 zákona o cizincích. Z tohoto důvodu žalobkyně nemůže Polsko opustit, dokud nebude odvolací řízení pravomocně ukončeno.

8. Podle žalobkyně se napadené rozhodnutí opírá o neúplné a nesprávné informace, neboť česká policie nevzala v úvahu, že vůči žalobkyni probíhá platné řízení o pobytu v jiném členském státě EU (v Polsku). Z hlediska zásad koordinace a vzájemného uznávání mezi členskými státy Evropské unie by rozhodnutí o povinnosti opustit území Schengenského prostoru nemělo být vydáváno vůči osobě, která má v jiném členském státě probíhající řízení o povolení k pobytu. Podle žalobkyně je proto vydání napadeného rozhodnutí v rozporu s principem vzájemného uznávání a koordinace členských států Schengenského prostoru.
9. Žalobkyně k žalobě vedle napadeného rozhodnutí předložila kopii poučení polské pohraniční stráže v Kielcích ze dne 9. 4. 2025, kopii rozhodnutí V. S. ze dne 7. 10. 2025, kopii odvolání ze dne 17.10.2025 a potvrzení o jeho postoupení dne 22. 10. 2025, potvrzení o zaměstnání na Technické univerzitě v Kielcích a kopii pasu a víza typu D vydaného Českou republikou.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný uvedl, že pobytový status žalobkyně byl v řízení ověřován, přičemž polská strana sdělila, že žalobkyně v Polsku pobyt nemá. Ostatně sama uvedla, že její žádost o pobyt byla polskými úřady dne 7. 10. 2025 zamítnuta. Pokud „má platný legální pobyt v Polsku“ a polské právní předpisy jí umožní pobyt na svém území na základě probíhajícího odvolacího řízení, je to plně v jejich kompetenci, ale jejich rozhodnutí nijak neovlivňuje povinnost žalobkyně opustit území EU podle napadeného rozhodnutí. V době rozhodování žalovaného neměla žalobkyně povolení k pobytu dle čl. 2 bodu 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/399 Schengenského hraničního kodexu. Žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
11. Rozhodnutí o povinnosti opustit území EU nabylo právní moci dne 13. 10. 2025. Žalobkyně podala žalobu dne 5. 11. 2025, což je dle žalovaného po uplynutí zákonné lhůty. Žalobkyně je vedena v Schengenském informačním systému jako osoba, na kterou se vztahuje rozhodnutí o navrácení, přičemž tento záznam je závazný pro všechny státy schengenského prostoru. Čl. 25 Schengenské prováděcí úmluvy chrání před tím, aby jiný stát vydal povolení k pobytu bez konzultace. Pokud žalobkyně není držitelkou povolení k pobytu dle čl. 2 bodu 16 Schengenského hraničního kodexu, nedochází tak ani k porušení čl. 6 odst. 2 návratové směrnice. Podle žalovaného nelze za daných okolností od uložení napadeného rozhodnutí upustit a je třeba jej shledat přiměřeným. Žaloba by proto měla být zamítnuta.

IV. Posouzení věci soudem

12. Nejprve se soud zabýval tím, zda jsou naplněny podmínky k projednání věci samé. Žaloba je přípustná a podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1, § 68, § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“). Včasnost podání žaloby žalovaný zpochybnil, a proto bylo na místě vyložit důvody, pro které má soud za splněnou i tuto podmínku řízení.
13. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 10. 2025. Podle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců musí být žaloba proti rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie a smluvních států podána do 10 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout. Posledním dnem lhůty pro podání žaloby byl tedy čtvrtek 23. 10. 2025. Žalobkyně žalobu podala (k Městskému soudu v Praze) až dne 5. 11. 2025.

14. Při posouzení otázky včasnosti podání žaloby soud nemohl přehlédnout, že žalobkyně nebyla v napadeném rozhodnutí o možnosti podání žaloby poučena. V části „Poučení“ byla pouze uvedena o tom, že napadené rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat.
15. K tomu je na místě odkázat na argumentaci a závěry Krajského soudu v Brně, k nimž dospěl při posouzení včasnosti žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění v rozsudku ze dne 13. 4. 2022, č. j. 34 A 12/2022-18. Soud zde (ve vztahu k žalobě podané 11. den od rozhodného okamžiku) uzavřel, že *„pokud v řízení o správním vyhoštění nebyl žalobce v rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni řádně poučen o možnosti podání správní žaloby, tj. o tom, že tuto možnost má, v jaké lhůtě tak může učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá a u kterého orgánu (soudu) se odvolání podává (srov. obdobně § 68 odst. 5 správního řádu), nelze žalobu odmítnout pro opožděnost“*. Důvodem je poučovací povinnost zakotvená ve vztahu k rozhodnutí o navrácení v čl. 12 odst. 1 návratové směrnice, pro jejíž přímou aplikaci jsou splněny základní předpoklady (body 20–21 odkazovaného rozsudku).
16. Podle čl. 3 odst. 4 návratové směrnice je *„rozhodnutím o navrácení“ správní nebo soudní rozhodnutí nebo akt, kterým se rozhoduje nebo prohlašuje, že pobyt státního příslušníka třetí země je neoprávněný, a kterým se ukládá nebo prohlašuje povinnost návratu*. Mezi rozhodnutí o navrácení tedy spadá i rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie a smluvních států, a proto se při posouzení včasnosti žaloby uplatní shora citované závěry zdejšího soudu.
17. Pokud tedy žalobkyně, která nebyla o podání žaloby proti napadenému rozhodnutí řádně poučena, podala žalobu 23. den poté, kdy napadené rozhodnutí nabylo právní moci, nelze tuto žalobu odmítnout pro opožděnost. Žaloba totiž byla podána nejen v obecné dvouměsíční lhůtě pro podání žaloby ve správním soudnictví (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), ale též v obecné speciální třicetidenní lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle zákona o pobytu cizinců (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
18. Nutno doplnit, že v případě potřeby určit maximální lhůtu pro podání žaloby proti tomuto typu rozhodnutí *při absenci řádného poučení o soudním přezkumu* lze poukázat na závěry usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2023, čj. 43 A 108/2022-47, č. 4495/2023 Sb. NSS, body 23-26. Soud v odkazované věci při stanovení maximální lhůty pro podání žaloby (v tamní věci proti sdělení podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců) využil obecnou tříměsíční lhůtu pro podání odvolání při chybějícím poučení dle § 204 odst. 2 věta druhá občanského soudního řádu. Soud má za to, s přihlédnutím k zásadám předvídatelnosti a právní jistoty, že obdobně lze postupovat i při určení maximální lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí o navrácení, v němž nebylo obsaženo řádné poučení o podání správní žaloby. Z uvedeného vyplývá, že chybějící poučení o opravném prostředku ve smyslu čl. 12 odst. 1 návratové směrnice prodloužilo desetidenní žalobní lhůtu na lhůtu tříměsíční; tu žalobkyně splnila.
19. Proto soud přistoupil, za účelem zachování účinného prostředku právní ochrany, k projednání žaloby a napadené rozhodnutí přezkoumal. Učinil tak bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonné podmínky (§ 51, § 76 odst. 1 s.ř.s.).

Obsah správního spisu a zjištěný skutkový stav

20. Žalobkyně se dle úředního záznamu ze dne 24. 7. 2025 dostavila na odbor cizinecké policie v Brně, kde bylo zjištěno, že nedisponuje žádným platným povolením či jiným oprávněním, na jehož základě by byla oprávněna vstoupit a pobývat na území České republiky.

Žalobkyně zde v minulosti měla podanou žádost o dlouhodobý pobyt za účelem vydání zaměstnanecké karty, toto řízení však bylo zastaveno z důvodu chybějících náležitostí (usnesení Ministerstva vnitra o zastavení řízení ze dne 15. 11. 2024 nabylo právní moci dne 4. 12. 2024).

21. Žalobkyně předložila následující doklady:

Platný cestovní doklad M., v němž bylo vyznačeno:

Schengenské studentské vízum vydané Českou republikou s platností od 1. 10. 2023 do 28. 1. 2024, s možností vícenásobného vstupu,

Schengenského vízum typu D/VC vydané Českou republikou s platností od 14. 9. 2024 do 12. 12. 2024, s délkou pobytu na 90 dnů, s možností vícenásobného vstupu,

Potvrzení, že dne 31. 10. 2024 žalobkyně požádala o udělení povolení k přechodnému pobytu v Polsku.

22. Žalobkyně dále předložila následující písemnosti v angličtině a polštině.

Pokyn pohraniční strážě v Kielcích ze dne 9. 4. 2025 o povinnosti žalobkyně dobrovolně vycestovat do jiného členského státu EU s tím, že žalobkyně má povolení k pobytu na území České republiky.

Potvrzení ze dne 7. 5. 2025, že žalobkyně je na Technické univerzitě v Kielcích zaměstnaná jako učitelka.

Pozvání Národního institutu jaderné fyziky v Padově ze dne 29. 6. 2025, adresovaný žalobkyni na Katedru matematiky a fyziky Technické univerzity v Kielcích, k vědecké návštěvě (po dobu dvou týdnů) v rámci období od 14. 7. do 12. 10. 2025.

Sdělení velitele pohraniční strážě v Kielcích ze dne 8. 7. 2025, koncipované jako odpověď žalobkyni, že proti pokynu pohraniční strážě v Kielcích ze dne 9. 4. 2025 se nelze odvolat.

Úřední listinu V. S. ze dne 7. 7. 2025, adresovanou odvolacímu orgánu cizineckého úřadu („ponaglenie“, tj. žádost o urychlené vyřízení), že žalobkyně dne 1. 7. 2025 urgovala vydání rozhodnutí o její žádosti o udělení povolení k pobytu podané dne 31. 10. 2024.

Úřední listinu V. S. ze dne 16. 5. 2025, adresovanou právnímu zástupci žalobkyně, která se týká postupu v řízení o žádosti žalobkyně o udělení povolení k pobytu podané dne 31. 10. 2024.

23. Správní orgán prvního stupně vznesl dne 24. 7. 2025 žádost na Wspólna Placówka/Společné pracoviště Chotěbuz, aby byla provedena prověrka v polských evidencích, zda:

- žalobkyně podala žádost o udělení pobytu na území Polské republiky a pokud ano, uvést datum podání žádosti, jak bylo rozhodnuto a zda žalobkyně je nebo byla oprávněna pobývat na území Polské republiky
- žalobkyně nemá na území Polské republiky jiné platné oprávnění k pobytu.

24. Dle sdělení Policie ČR, odboru mezinárodních vztahů, ze dne 24. 7. 2025, polská strana odpověděla, že z provedených činností a z databází dostupných na pracovišti hraniční strážě vyplývá, že žalobkyně je evidována v polských informačních systémech jako osoba, která nemá v Polsku žádný pobytový statut. V evidenci je záznam, že dne 9. 4. 2025 příslušníci polské pohraniční strážě v Kielcích zadrželi žalobkyni, která měla v Polsku pobývat bez platného povolení.

25. Žalobkyně dne 24. 7. 2025 podala vysvětlení a následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti němuž se žalobkyně odvolala.

26. V rámci odvolacího řízení požádal žalovaný dne 23. 9. 2025 Ředitelství služby cizinecké policie v souladu s čl. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 o zjištění informací, zda je žalobkyně aktuálně držitelkou pobytového oprávnění na území Polska a

zda má podanou žádost o pobytové oprávnění na území Polska a zda ji tato žádost opravňuje k pobytu na území Polska. Na tuto žádost reagovalo Policejní prezidium ČR přípisem, že cestou Interpolu nelze vyřizovat žádné záležitosti týkající se zjišťování informací k pobytu a odkázalo v něm na zjištění prvostupňového orgánu, tj. na odpověď polské strany ze dne 24. 7. 2025. Součástí spisu žalovaného je dále sdělení krajského policejního ředitelství ze dne 24. 9. 2025 o tom, že dle polské hraniční stráže nemá žalobkyně žádný legální pobyt na území Polska.

27. V reakci na výzvu k seznámení s podklady žalobkyně v přípise ze dne 2. 10. 2025 mj. uvedla, že rozhodnutí ve věci její žádosti o pobytové oprávnění dosud nebylo vydáno. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí.
28. V něm k námitce týkající se podané žádosti v Polsku (s odkazem na postup pohraniční stráže v Kielcích) uvedl, že mu nepřisluší hodnotit závěry, které učinily orgány cizího státu. Podle žalovaného „je evidentní, že žádost o pobytové oprávnění na území Polska, kterou podala dne 31. 10. 2024, jí neopravňovala k pobytu v Polsku...“. Žalovaný také poukázal na to, že žalobkyně v rámci podání vysvětlení sama uvedla, že v České republice chtěla získat překlenovací štítek, aby mohla odcestovat do Itálie, neboť neměla povolení. Uvedl, že žalobkyně není držitelkou pobytového oprávnění na území Polska a „zřejmě nebyla oprávněna k pobytu ani na základě podané žádosti“.
29. Žalobkyně k žalobě nově předložila kopii rozhodnutí V. S. ze dne 7. 10. 2025, kterým byla její žádost o udělení povolení k přechodnému pobytu zamítnuta, kopii odvolání proti tomuto rozhodnutí ze dne 17. 10. 2025 a potvrzení V. S. o postoupení odvolání odvolacímu orgánu dne 22. 10. 2025. Obsahem naposled uvedeného dokumentu je mj. informace, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu bylo doručeno dne 13. 10. 2025.
30. Z obsahu správního spisu, jakož i z listinných důkazů předložených žalobkyní před soudem, s nimiž se seznámil i žalovaný, lze mít za nesporné, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla oprávněna pobývat na území České republiky a ze strany Polska jí rovněž nebylo uděleno povolení k pobytu. Lze mít rovněž za prokázané, že žalobkyně v Polsku podala žádost o povolení k přechodnému pobytu dne 31. 10. 2024 (to vyplývá z razítka v cestovním dokladu). Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2025, které bylo žalobkyni doručeno dne 13. 10. 2025, byla tato žádost zamítnuta, přičemž žalobkyně podala proti tomuto zamítavému rozhodnutí odvolání. V den vydání napadeného rozhodnutí tedy bylo vydáno (dosud nepravomocné) zamítavé rozhodnutí o žádosti žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu. Žalobkyně následně (v řízení před soudem) doložila, že proti tomuto rozhodnutí podala odvolání.

Pojem „platné oprávnění k pobytu“

31. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobkyně se nebrání povinnosti opustit území České republiky (žalobkyně zde nežije, nežádá zde o pobyt, hodlá pobývat v Polsku, resp. tam již pobývá na adrese v Kielcích). Brání se však povinnosti opustit území členských států Evropské unie a smluvních států, tedy i území Polska, přičemž poukazuje na oprávnění pobývat na polském území, které jí mělo vzniknout na základě dosud probíhajícího řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu.
32. Pro účely posouzení, zda byly splněny podmínky § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců pro vydání rozhodnutí o povinnosti žalobkyně opustit území členských států

Evropské unie a smluvních států, je nejprve nutno vyložit pojem „platné oprávnění k pobytu“.

33. Podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o povinnosti cizince opustit území členských států Evropské unie a smluvních států *cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění*.
34. Spornou otázkou je, zda lze pod pojem „platné oprávnění pobytu“ podřadit též tzv. fikci pobytu. Jedná se o situaci, kdy je cizinec oprávněn pobývat na území jiného členského státu do doby, než je o jeho žádosti o vydání pobytového oprávnění pravomocně rozhodnuto.
35. Český zákon o pobytu cizinců s tzv. fikcí pobytu počítá. Jedná se o právní konstrukci, kdy se pobyt cizince na území *dočasně považuje za oprávněný*, i když mu mezitím skončila platnost víza nebo povolení k pobytu; typicky v situacích, kdy cizinec včas podal žádost o pobytové oprávnění, ale o této žádosti dosud nebylo pravomocně rozhodnuto (viz např. fikce při dlouhodobém pobytu dle § 47 odst. 4, při prodloužení dlouhodobého víza dle § 60 odst. 4, kdy k osvědčení fikce slouží vízový štítek, či fikce pobytu rodinného příslušníka občana EU při podané žádosti dle § 87y zákona o pobytu cizinců).
36. V případě fikce pobytu tedy nejde o „povolení k pobytu“ ve formě konkrétního pobytového titulu, nicméně při účincích fikce nelze pobyt cizince na území považovat za neoprávněný. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2022, čj. 2 Azs 249/2021-28, který potvrdil, že „v případě rozhodnutí zakládajícího se na absenci pobytového povolení je na správním orgánu, aby si sám učinil úsudek o tom, zda žalobkyně na území ČR pobývá oprávněně či nikoliv“.
37. Má-li být vydáno rozhodnutí o navrácení (rozhodnutí o vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území), správní orgán si musí předběžně posoudit, zda jsou pro vydání takového rozhodnutí splněny podmínky, tj. zda se cizinec na území skutečně nachází neoprávněně (k tomu srov. též rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2021, č. j. 2 A 59/2020 – 53, a Krajského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2024, č. j. 58 A 2/2024-47, které takto judikovaly ve vztahu k fikci pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců). Takovou úvahu musí správní orgán provést, přestože o žádosti o povolení k pobytu rozhoduje jiný správní orgán.
38. Pokud by cizinci svědčila fikce pobytového oprávnění, podmínky „neoprávněného pobytu“ splněny nejsou a rozhodnutí o navrácení nelze vydat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2016, čj. 8 Azs 115/2016-37, bod 45). Současně platí, že nelze s ohledem na charakter rozhodnutí o navrácení vyčkávat na to, až příslušný správní orgán rozhodne ve věci žádosti o pobytové oprávnění. Je-li zjištěno, že cizinec je na území oprávněn pobývat, byť na základě fikce k pobytu, nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o navrácení.
39. Soud je přesvědčen, že obdobně je nutno postupovat i při vydání rozhodnutí o navrácení, které se vztahuje na území členských států EU a smluvních států. Svědčí tomu eurokonformního výklad aplikovaného ustanovení, které má svůj předobraz zejména v čl. 6 návratové směrnice. Ta byla do českého právního řádu implementována novelou zákona o pobytu cizinců č. 176/2019 Sb., jak vyplývá z důvodové zprávy k návrhu této novely, resp. doprovodné dokumentace (sněmovní tisk 203/0, 8. volební období, 2017-2021, dostupné na stránkách www.psp.cz).

40. Podle čl. 3 odst. 2 návratové směrnice se rozumí neoprávněným pobytem

přítomnost státního příslušníka třetí země, který nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky vstupu uvedené v článku 5 Schengenského hraničního kodexu nebo jiné podmínky vstupu, pobytu nebo bydliště v určitém členském státě, na území tohoto členského státu.

41. Podle čl. 6 odst. 1 návratové směrnice, platí, že

členské státy vydají rozhodnutí o navrácení každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území, aniž jsou dotčeny výjimky uvedené v odstavcích 2 až 5.

42. Podle čl. 6 odst. 2 návratové směrnice současně platí:

Státní příslušníci třetí země, kteří neoprávněně pobývají na území členského státu a kteří jsou držiteli platného povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem, jsou povinni neprodleně odejít na území tohoto jiného členského státu. Pokud dotčený státní příslušník třetí země nesplní tento požadavek nebo pokud je bezodkladný odchod státního příslušníka třetí země vyžadován z důvodů veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti, použije se odstavec 1.

43. Již z jazykového výkladu je zřejmé, že pojem „platné oprávnění k pobytu“ nezahrnuje pouze platný pobytový titul udělený členským státem EU nebo smluvním státem, ale také „jiná“ oprávnění k pobytu vydaná jiným členským státem. Obdobná formulace jako v české jazykové verzi (platné povolení k pobytu nebo *jiné povolení zakládající oprávnění k pobytu*) je použita i v jiných jazykových verzích čl. 6 odst. 2 návratové směrnice: anglické („a valid residence permit or other authorisation offering a right to stay issued by another Member State“), francouzské („d'un titre de séjour valable ou d'une autre autorisation conférant un droit de séjour délivrés par un autre État membre“) či německé („eines gültigen Aufenthaltstitels oder einer sonstigen Aufenthaltsberechtigung eines anderen Mitgliedstaats“).

44. Dikce čl. 6 odst. 2 návratové směrnice tak jasně nasvědčuje tomu, že pojem *platné oprávnění k pobytu vydané jiným členským státem Evropské unie* použitý v § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců má zahrnovat nejen „platné povolení k pobytu“, tj. již udělený platný pobytový titul, ale i jiná oprávnění k pobytu. Do těchto „jiných“ oprávnění k pobytu je nutné podle soudu zařadit i tzv. fikci pobytu, neboť se jedná současně o „jinou podmínku pobytu“ v určitém členském státě ve smyslu čl. 3 odst. 2 návratové směrnice.

45. Tento výklad je zcela v souladu s účelem návratové směrnice a s logikou postupu vymezeného v jejím čl. 6 odst. 2, jak byl shora citován. Cizinci, kteří jsou držiteli oprávnění pobývat na území jiného členského státu, jsou povinni na území tohoto jiného členského státu *neprodleně* odejít. V takové situaci však nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU a smluvních států (schengenského prostoru). Ledaže by cizinec nesplnil povinnost neprodleně odejít na území státu, na němž je oprávněn pobývat, případně jedná-li se o důvody veřejného pořádku nebo bezpečnosti.

46. Soud tedy po vyjasnění pojmu „platné oprávnění k pobytu“ vydané jiným členským státem přistoupil k posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí. Konkrétně, zda žalovaný svůj závěr o tom, že žalobkyně takové oprávnění k pobytu nemá, opřel o dostatečně zjištěný skutkový stav, resp. zda jej založil na relevantní právní úpravě.

Žalovaný se spokojil s nedostatečně zjištěným skutkovým stavem

47. Ve správním řízení nebylo zjištěno, zda žalobkyni svědčí fikce pobytu založená na podání její žádosti o pobytové oprávnění v Polsku dne 31. 10. 2024. Průběh řízení nicméně

potvrzuje, že se správní orgány pokoušely tuto skutečnost zjistit, leč neúspěšně. Odpovědi na žádosti o součinnost neposkytly odpověď na otázku, zda žalobkyně může pobývat na území Polska na základě fikce pobytu, tj. na základě podané žádosti o pobytové oprávnění. Přesto žalovaný přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí a potvrdil rozhodnutí o povinnosti žalobkyně opustit schengenský prostor.

48. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je současně v tomto ohledu nepřesvědčivé, pokud na jednu stranu podle žalovaného „je evidentní“, že žalobkyně nebyla na podkladě žádosti podané dne 31. 10. 2024 oprávněna v Polsku pobývat, a na druhou stranu tento závěr relativizuje tím, že „zřejmě nebyla oprávněna k pobytu ani na základě podané žádosti“. Takové zjištění skutkového stavu, resp. jeho hodnocení, však nelze považovat pro účely vydání napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců za dostatečné, neboť vzbuzuje pochybnosti o tom, zda žalobkyni skutečně svědčila na základě žádosti podané dne 31. 10. 2024 fikce pobytu na území Polska.
49. Soudu nepřísluší, aby správní orgán poučoval o konkrétních důkazních prostředcích či způsobech, které by mohly přispět k ověření či vyvrácení požadované skutečnosti. Je v kompetenci policie jakožto správního orgánu, aby oprávněnost pobytu žalobkyně na polském území ověřil, resp. posoudil tuto otázku jako otázku předběžnou před vydáním rozhodnutí o navrácení. Pokud tak neučinil, založil své rozhodnutí na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, což je důvod pro to, aby soud žalobě vyhověl.
50. Pro účely dalšího řízení je nicméně nutno připomenout, že žalobkyně dne 31. 10. 2024 podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu v Polsku, což doložila potvrzením v cestovním pase. Za této situace bylo možné otázku oprávněnosti pobytu na polském území posoudit rovněž na základě relevantní právní úpravy.
51. Tou je polský zákon o cizincích (ustawa o cudzoziemcach)¹, podle jehož čl. 108 odst. 1 (soud pro účely seznámení s obsahem právní úpravy využil strojový překlad) platí, že byla-li dodržena lhůta pro podání žádosti o udělení povolení k pobytu a žádost neobsahuje formální nedostatky nebo byly formální nedostatky doplněny ve lhůtě: 1) vojvoda umístí do cestovního dokladu cizince razítko potvrzující podání žádosti o udělení povolení k pobytu; 2) pobyt cizince na území Polské republiky se považuje za legální od data podání žádosti do dne, kdy rozhodnutí o udělení povolení k pobytu nabude právní moci. Ustanovení odstavce 1 bodu 2 se nepoužije v případě pozastavení řízení o udělení povolení k pobytu cizince na žádost strany.
52. Text právní úpravy, na jejímž podkladě bylo vydáno i rozhodnutí ze dne 7. 10. 2025 o zamítnutí žádosti žalobkyně (předložené v řízení před soudem), ve spojení s razítkem vojvody potvrzujícím podání žádosti o udělení povolení k pobytu 31. 10. 2024, pak silně nasvědčuje tomu, že žalobkyně byla ode dne podání žádosti o přechodný pobyt v Polsku oprávněna na území Polska pobývat.
53. Pokud se žalovanému v dalším řízení nepodaří zjistit něco jiného, případně pokud nedojde ke změně skutkových okolností (např. existence pravomocného rozhodnutí o žádosti žalobkyně, pozastavení řízení o žádosti žalobkyně), je třeba akceptovat, že žalobkyní předložené důkazy na pozadí relevantní právní úpravy nevzbuzují důvodné pochybnosti o

¹ Dostupný v polské sbírce zákonů (<https://isap.sejm.gov.pl/>), na tomto odkazu text zákona v účinném znění: [Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o cudzoziemcach](#)

tom, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalobkyni svědčila fikce pobytu na území Polské republiky, a že tudíž nebyly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

54. K argumentaci žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí lze doplnit, že poučení vydané žalobkyni polskou pohraniční policií v Kielcích nelze považovat za doklad, který by oprávněnost pobytu žalobkyně na polské území vylučoval. Ostatně pokud polská policie žalobkyni „poslala“ na území České republiky, uvedla ji v omyl, neboť v době vydání předloženého poučení žalobkyně nebyla ke vstupu ani pobytu na území České republiky oprávněna. Pokud žalovaný poukazoval na to, že žalobkyně chtěla cestovat do Itálie, ale nebyla k tomu oprávněna, to s povahou fikce pobytu koresponduje. Toto dočasné pobytové oprávnění totiž cizinci nezakládá volný pohyb po území schengenského prostoru, vztahuje se pouze na pobyt na území státu, který řízení o pobytové oprávnění vede, tj. zde Polské republiky.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

55. Krajský soud shledal žalobu důvodnou, neboť napadené rozhodnutí bylo založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu [§ 76 odst. 1 písm. b) a § 78 odst. 1 s. ř. s.]; proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je třeba potvrdit nebo vyvrátit, že žalobkyni svědčí pobytové oprávnění v Polsku na základě fikce pobytu. Právním názorem, který soud v tomto rozsudku vyslovil, je v dalším řízení žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
56. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně měla ve věci úspěch, a proto jí soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč a poplatkem za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 26. ledna 2026

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně